

Projekt

z dnia 2 kwietnia 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR 366/XXXIII/2021
RADY GMINY KOSZĘCIN**

z dnia 6 kwietnia 2021 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie wydania przez Radę Gminy opinii dotyczącej
przeprowadzenia Referendum Ludowego**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 870), Rada Gminy Koszęcin uchwala, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się z petycją z dnia 16 lutego 2021 r. dotyczącą wydania przez Radę Gminy „opinii w sprawie przeprowadzenia BEZPOŚREDNIEGO (podstawa: art. 4 pkt 2 Konstytucji) Referendum Ludowego”, uznaje się petycję za bezzasadną. Uzasadnienie stanowiska Rady Gminy Koszęcin zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Koszęcin do poinformowania wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 16 lutego 2021 r. do biura Rady Gminy Koszęcin wpłynęła petycja Pani Teresy Garland obejmująca żądanie, by Rada Gminy Koszęcin wydała „opinię w sprawie przeprowadzenia BEZPOŚREDNIEGO (podstawa: art. 4 pkt 2 Konstytucji) Referendum Ludowego”.

Stosownie do treści przepisu art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870) petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej "podmiotem wnoszącym petycję", do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej (ust. 1). Petycja może być złożona w interesie: publicznym; podmiotu wnoszącego petycję; podmiotu trzeciego, za jego zgodą (ust. 2).

Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (ust. 3).

Zgodnie z treścią przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Petycja została przekazana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, celem zajęcia stanowiska. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji, Rada Gminy Koszęcin ustaliła, co następuje:

Pani Teresa Garland wezwała Radę Gminy Koszęcin do wydania opinii dotyczącej przeprowadzenia Referendum Ludowego, „w celu dokonania przez obywateli polskich akceptacji jako **Aktów Woli Narodu**: Nowego Kodeksu Wyborczego oraz Nowego Ustroju Prezydencko-Ludowego dla Polski”. W petycji wskazano proponowane pytania referendalne:

- „1. Czy zgadzasz się na wdrożenie Nowego Kodeksu Wyborczego autorstwa Teresy Garland?
2. Czy zgadzasz się na wdrożenie w Polsce ustroju Prezydencko-Ludowego?”.

Zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (t.j. Dz.U. z 2019 r.,

poz. 741), w referendum lokalnym, mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę:

- 1) w sprawie odwołania organu stanowiącego tej jednostki;
- 2) co do sposobu rozstrzygania sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki;
- 3) w innych istotnych sprawach, dotyczących społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących tę wspólnotę.

Przedmiotem referendum gminnego może być również:

- 1) odwołanie wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 2) samoopodatkowanie się mieszkańców na cele publiczne mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum bezwzględną większością głosów swojego ustawowego składu, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 1c ww. ustawy.

Zasady przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego, o którym mowa w [art. 125](#) i w [art. 90 ust. 3](#) oraz w [art. 235 ust. 6](#) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 851).

W obowiązującym systemie prawnym nie istnieje upoważnienie ustawowe, które przyznawałoby organom gminy prawo do stanowienia aktu prawa miejscowego o treści proponowanej w petycji. Rada gminy nie ma podstaw do wydania opinii w sprawie „Referendum Ludowego”. W wyroku Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Krakowie z dnia 23 stycznia 2012 r. (sygn. akt II SA/Kr 1688/11, CBOSA) wskazano, że zgodnie z art. 94 Konstytucji podstawą prawną stanowienia aktów prawa miejscowego jest upoważnienie zawarte w ustawie. Każdorazowo w akcie rangi ustawowej, zawarte być musi upoważnienie dla organu gminy do stanowienia aktu prawa miejscowego. Zasada ta znajduje potwierdzenie w art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że na podstawie upoważnień ustawowych, gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Z istoty tego upoważnienia wynika, że musi być ono wyraźne, a nie tylko pośrednio wynikające z przepisów ustawowych i wskazywać winno organ administracji publicznej właściwy do wydania danego aktu normatywnego. Upoważnienie ustawowe określa materię, która ma być przedmiotem regulacji w drodze aktu prawa miejscowego i organy kompetentne do jego wydania. Niekiedy, także inne sprawy związane z wydawaniem i wejściem w życie przepisów prawa.

W konsekwencji należy stwierdzić, że przedmiotowa uchwała o treści wskazanej w petycji wykraczałaby poza prawotwórcze kompetencje organów gminy, ustalone przepisami art. 40 ustawy o samorządzie gminnym. Powyższa uchwała nie znajdowałaby zatem uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej mogą działać jedynie na podstawie i w granicach przyznanych im uprawnień. Oznacza to, że podczas gdy jednostka ma swobodę działania zgodnie z zasadą, że co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko w tych przypadkach i w takim zakresie, w których upoważnia je do tego prawo (por. W. Skrzydło, Konstytucja RP. Komentarz. Zakamycze 1999 r., s. 15; wyrok NSA z dnia 15 stycznia 1997 r., II SA 534/96, M. Podat. 1997/12/374). Ponadto uchwały Rady Gminy nie mogą być sprzeczne z aktami prawnymi wyższego rzędu tj. nie mogą wprowadzać regulacji modyfikujących lub znoszących przepisy np. Konstytucji, ustawy lub rozporządzenia.

Dodatkowo wskazać należy, że Gmina nie ma upoważnienia do podejmowania dowolnych apeli, opinii i zajmowania stanowisk w każdej sprawie. Ani w zawartym w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wykazie zadań własnych gminy, ani w katalogu kompetencji rady gminy określonym w art. 18 ust. 2 tego aktu, nie mieści się sprawa, która jest przedmiotem rozpatrywanej petycji.